

Príloha 3

k Národnej stratégii ochrany finančných záujmov EÚ v SR

Manuál spolupráce partnerov siete AFCOS

Obsah

1. Úvod.....	3
1.1. Ciele manuálu	3
1.2. Rozsah pôsobnosti manuálu.....	3
2. Všeobecné pravidlá pre koordináciu, spoluprácu a komunikáciu	3
2.1. Sieť AFCOS – postavenie, úlohy a spolupráca.....	3
2.2. Partneri siete AFCOS.....	4
2.3. Vzdelávanie.....	5
2.4. Funkcie odboru Centrálny kontaktný útvar pre OLAF	5
2.5. Riadiaci výbor pre ochranu finančných záujmov EÚ v SR	6
2.6. Pracovné skupiny Riadiaceho výboru.....	7
3. Spolupráca sieťových partnerov AFCOS pri koordinácii kontrol a auditov v SR.....	9
4. Podpora administratívnych vyšetrovaní vykonávaných úradom OLAF v SR.....	10
4.1. Kontext.....	10
4.2. Cieľ a účel podpory poskytovanej úradu OLAF	10
4.3. Partneri pre úrad OLAF	10
4.4. Úlohy OCKÚ OLAF pri administratívnych vyšetrovaniach úradu OLAF.....	11
4.5. Niektoré postupy úradu OLAF pri administratívnych vyšetrovaniach	11
5. Následné konanie	12
5.1. Kontext.....	12
5.2. Povinnosti partnerov siete AFCOS pri následnom konaní	12
5.3. Úlohy pri následnom konaní	13
5.3.1. Monitorovanie následných konaní.....	13
5.3.2. Druhy následných konaní	13
5.3.3. Oznamovanie nezrovnalostí	13

1. Úvod

Národná stratégia ochrany finančných záujmov EÚ v SR 2014-2020 si vyžaduje existenciu štruktúry, ktorá zabezpečí jej systematické plnenie, monitorovanie a kontrolu vykonávania, hodnotenie, revíziu, aktualizáciu a ďalšie zdokonaľovanie. Na realizácii NS OFZ sa podieľajú všetci partneri v rámci siete AFCOS a zároveň sú za jej realizáciu zodpovední.

Členské štáty EÚ sú povinné v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF) povinné určiť útvar (koordináčny útvar pre boj proti podvodom), ktorý bude zabezpečovať s Európskym úradom pre boj proti podvodom (ďalej len „úrad OLAF“) účinnú spoluprácu a výmenu informácií. V zmysle § 24 ods. 4 zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších právnych predpisov Úrad vlády SR zabezpečuje a koordinuje ochranu finančných záujmov Európskej únie, pričom úlohu koordinačného útvaru pre boj proti podvodom plní prostredníctvom odboru Centrálny kontaktný útvar pre OLAF (ďalej len „OCKÚ OLAF“). OCKÚ OLAF zastrešuje spoluprácu medzi štátnymi orgánmi SR (ďalej len „partneri siete AFCOS“ alebo „sieťoví partneri“) a úradom OLAF na základe právnych predpisov EÚ a dvojstranných dohôd. Spolupráca OCKÚ OLAF a príslušnými orgánmi a inštitúciami EÚ sa okrem iného uskutočňuje v rámci pracovných skupín Rady EÚ a Komisie.

1.1. Ciele manuálu

Cieľom manuálu je:

- poskytnúť prehľad o kľúčových činnostiach vykonávaných odborom Centrálny kontaktný útvar pre OLAF pri koordinácii ochrany finančných záujmov EÚ v SR,
- vymedziť oblasti a pravidlá spolupráce sieťových partnerov AFCOS.

1.2. Rozsah pôsobnosti manuálu

Manuál sa zameriava na vzťahy a činnosti partnerov siete AFCOS v SR v súvislosti s ochranou finančných záujmov EÚ. Sústreďuje sa na tieto činnosti a oblasti:

- stanovenie všeobecných pravidiel pre koordináciu, spoluprácu a komunikáciu sieťových partnerov,
- koordinácia kontrol, auditov a ďalších činností zameraných na ochranu finančných záujmov EÚ v SR,
- spolupráca pri poskytovaní podpory pri externých vyšetrovaniach vykonávaných zamestnancami úradu OLAF v SR.

2. Všeobecné pravidlá pre koordináciu, spoluprácu a komunikáciu

2.1. Sieť AFCOS – postavenie, úlohy a spolupráca

Sieť AFCOS pozostáva z orgánov a inštitúcií SR, ktoré poskytujú finančné prostriedky EÚ a iným spôsobom s týmito prostriedkami narábajú, sú príslušné kontrolovať zaobchádzanie s týmito prostriedkami a je im zverená právomoc plniť úlohy týkajúce sa ochrany finančných záujmov EÚ.

Hlavnou úlohou v rámci tejto siete je zabezpečiť:

- aktívnu spoluprácu sieťových partnerov prostredníctvom OCKÚ OLAF s úradom OLAF a
- aktívnu spoluprácu medzi jednotlivými orgánmi a inštitúciami navzájom.

Táto sieť je otvorená aj spolupráci s ďalšími subjektmi verejnej správy, ktoré môžu akýmkoľvek spôsobom prispieť k ochrane finančných záujmov EÚ.

Partneri siete AFCOS si prostredníctvom OCKÚ OLAF pravidelne vymieňajú informácie o svojich aktivitách a spolupracujú aj pri príprave návrhov nových právnych predpisov, manuálov a usmernení, ktorými sa ustanovujú postupy ochrany finančných záujmov EÚ vo vzťahu k podmienkam využívania finančných prostriedkov EÚ v SR.

2.2. Partneri siete AFCOS

Partnermi siete AFCOS sú:

- Úrad vlády SR (OCKÚ OLAF);
- Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu (CKO);
- Ministerstvo financií SR (OA, CO);
- Ministerstvo dopravy a výstavby SR;
- Ministerstvo hospodárstva SR;
- Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR;
- Ministerstvo vnútra SR;
- Ministerstvo spravodlivosti SR;
- Ministerstvo životného prostredia SR;
- Ministerstvo kultúry SR;
- Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR;
- Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR;
- Ministerstvo zdravotníctva SR;
- Finančná správa SR;
- Úrad pre verejné obstarávanie;
- Najvyšší kontrolný úrad SR;
- Generálna prokuratúra SR;
- Národná banka Slovenska;
- Slovenská informačná služba;
- Protimonopolný úrad SR;
- Bratislavský samosprávny kraj.

Partneri siete AFCOS sú povinní pri zabezpečovaní ochrany finančných záujmov EÚ v SR postupovať v súlade s príslušnou európskou a národnou legislatívou tak, aby plnili ciele stanovené v článku 325 Zmluvy o fungovaní EÚ (ďalej len „ZFEÚ“). Úlohou OCKÚ OLAF je zastrešiť koordináciu činnosti týchto subjektov tak, aby bola zabezpečená aktívna spolupráca medzi partnermi siete AFCOS.

Orgány štátnej správy zapojené do siete AFCOS spolupracujú v zmysle zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov.

Postavenie partnerov siete AFCOS je nezávislé a vzájomnú spoluprácu medzi OCKÚ OLAF a nezávislými orgánmi je možné upraviť vo vyhláseniach alebo dohodách o spolupráci, ktorých uzavretie je dobrovoľné.

S cieľom zabezpečiť integráciu a aktívnu spoluprácu partnerov siete AFCOS dohliada na plnenie opatrení v zmysle Národnej stratégie Riadiaci výbor pre ochranu finančných záujmov EÚ v SR (ďalej len „Riadiaci výbor“), ktorý bol zriadený vedúcim Úradu vlády SR na základe uznesenia vlády SR č. 547/2007 z 27. júna 2007.

2.3. Vzdelávanie

Súčasťou skvalitňovania spolupráce partnerov siete AFCOS sú vzdelávacie aktivity, ktoré musia byť **efektívne a účinné**. Koordináciou týchto aktivít je poverený OCKÚ OLAF.

Pri vzdelávaní sa osobitný dôraz kladie na získavanie a osvojovanie si praktických zručností potrebných na zabezpečenie ochrany finančných záujmov EÚ v SR. Vychádza sa pritom z konkrétnych príkladov poškodzovania finančných záujmov EÚ a následných riešení týchto príkladov.

Partneri siete AFCOS spolupracujú pri vypracovaní spoločného plánu vzdelávania. Vychádzajú pritom z kompetenčných profilov vlastných zamestnancov, z vyhodnotenia potrieb a zo stanovených priorít. V rámci spolupráce pri príprave spoločného plánu vzdelávania partneri siete AFCOS predkladajú v lehote do 30. novembra kalendárneho roka OCKÚ OLAF návrhy na zaradenie vzdelávacích aktivít do plánu vzdelávania na nasledujúci kalendárny rok.

2.4. Funkcie odboru Centrálny kontaktný útvar pre OLAF

Na účely plnenia záväzkov vyplývajúcich z článku 325 ZFEÚ vláda SR poverila funkciou koordinačného úradu pre boj proti podvodom OCKÚ OLAF, ktorý je v rámci Úradu vlády SR organizačným útvarom sekcie kontroly.

OCKÚ OLAF je kľúčovým partnerom úradu OLAF v SR pre všetky aktivity súvisiace s ochranou finančných záujmov EÚ a poskytuje mu podporu pri ním vedených administratívnych vyšetrovaniach. Jeho úlohou je vytvárať podmienky pre efektívnu a účinnú spoluprácu a komunikáciu, a to najmä medzi partnermi siete AFCOS navzájom a medzi sieťovými partnermi a úradom OLAF.

OCKÚ OLAF koordinuje legislatívne, administratívne a operatívne činnosti pri ochrane finančných záujmov EÚ v SR a na tento účel úzko spolupracuje s orgánmi a inštitúciami SR zapojenými do systému tejto ochrany (sieť AFCOS). V rámci tejto úlohy OCKÚ OLAF prijíma od sieťových partnerov návrhy na začatie diskusie o zmenách a doplneniach právnych predpisov a o administratívnych a operatívnych činnostiach, ktoré pomáhajú zabezpečiť ochranu finančných záujmov EÚ v SR. Tieto návrhy predložené sieťovými partnermi posudzuje Riadiaci výbor.

OCKÚ OLAF vykonáva svoju činnosť v spolupráci s orgánmi a inštitúciami SR zodpovednými za riadenie, realizáciu, kontrolu a audit výdavkov rozpočtu EÚ a za výber, kontrolu a audit finančných prostriedkov, ktoré predstavujú zdroj príjmov rozpočtu EÚ.

OCKÚ OLAF vykonáva kontroly zamerané na zabezpečenie efektívneho využívania prostriedkov z fondov EÚ v SR. Úradu OLAF zároveň poskytuje informácie o výsledku kontrol, vyšetrovaní a ďalších konaní súvisiacich so zisťovaním a postihovaním protiprávnych konaní v prípadoch, v ktorých sú alebo mohli byť poškodené finančné záujmy EÚ.

OCKÚ OLAF pri svojej činnosti spolupracuje aj s orgánmi a inštitúciami zodpovednými za konania o vymáhaní zneužitých prostriedkov, ukladaní sankcií a postihovaní pôvodcov protiprávných činností súvisiacich s poškodzovaním finančných záujmov EÚ.

Na základe informácií získaných od sieťových partnerov OCKÚ OLAF informuje úrad OLAF na jeho požiadanie o opatreniach, ktoré sa v SR prijímajú na predchádzanie činnostiam ohrozujúcim/poškodzujúcim finančné záujmy EÚ a na odhaľovanie týchto činností. Okrem toho prijíma a spracúva informácie od úradu OLAF, ktoré môžu indikovať podozrenie, že došlo k protiprávnemu konaniu ohrozujúcemu/poškodzujúcemu finančné záujmy EÚ, ktorého riešenie patrí do právomoci orgánov SR.

2.5. Riadiaci výbor pre ochranu finančných záujmov EÚ v SR

Riadiaci výbor je koordinačný a iniciatívny orgán, ktorý zabezpečuje koordináciu a spoluprácu partnerov siete AFCOS a dohliada na plnenie opatrení v zmysle Národnej stratégie. Právomoci a kompetencie Riadiaceho výboru sú vymedzené v jeho štatúte.

Aktivity Riadiaceho výboru nie sú vo vzťahu k už zavedeným aktivitám štruktúr pre spoluprácu a koordináciu úloh a činností zameraných na ochranu finančných záujmov EÚ v SR duplicitné. Tieto zavedené štruktúry sú súčasťou komplexného plnenia týchto úloh a činností.

Partneri siete AFCOS sa navzájom informujú a podporujú pravidelnú výmenu skúseností a odborných znalostí so zreteľom na ochranu finančných záujmov EÚ v SR. Komunikácia a spolupráca sa uskutočňujú v rámci pracovných skupín, zasadnutí Riadiaceho výboru, dvojstranných a viacstranných stretnutí, seminárov, vzdelávacích aktivít a pod.

Sieťoví partneri pravidelne informujú sekretariát Riadiaceho výboru o opatreniach, ktoré v súvislosti s predchádzaním a odhaľovaním činností poškodzujúcich finančné záujmy EÚ prijali. Riadiaci výbor zároveň:

- vykonáva dohľad nad plnením úloh a opatrení vyplývajúcich z vykonávania Národnej stratégie;
- zabezpečuje koordináciu spolupráce sieťových partnerov v súvislosti s ochranou finančných záujmov EÚ v SR;
- zriaďuje stále a dočasné pracovné skupiny pre riešenie konkrétnych úloh, ktoré vyplývajú zo záväzku SR zabezpečiť ochranu finančných záujmov EÚ, a dohliada na ich činnosť;
- posudzuje, hodnotí a schvaľuje materiály, ktoré vypracovali pracovné skupiny;
- zabezpečuje spoluprácu sieťových partnerov pri vypracovávaní plánov kontrol sieťových partnerov s cieľom predchádzať dvojitému kontrolám a zabezpečovať ich kontinuitu a efektívnosť;
- zabezpečuje a podporuje aktívnu spoluprácu medzi sieťovými partnermi v súvislosti so zisťovaním a analýzou rizík ohrozujúcich finančné záujmy EÚ v SR;
- koordinuje a iniciuje spoluprácu pri navrhovaní zmien a doplnení právnych predpisov, manuálov a usmernení, ktorými sa ustanovujú podmienky a pravidlá ochrany finančných záujmov EÚ;
- dohliada na plnenie trvalých úloh vyplývajúcich z Národnej stratégie a úloh vyplývajúcich z Akčného plánu k Národnej stratégii.

Pri plnení úloh vyplývajúcich z potreby dosiahnuť efektívnu a účinnú ochranu finančných záujmov EÚ v SR Riadiaci výbor zabezpečuje spoluprácu partnerov siete AFCOS najmä:

- pri vypracovávaní zameraní kontrol a plánov auditov jednotlivých partnerov siete AFCOS,
- pri návrhoch nových právnych predpisov, manuálov, príručiek a usmernení, ktorými sa ustanovujú postupy pri OFZ EÚ v SR vo vzťahu k podmienkam čerpania prostriedkov z fondov a iných finančných nástrojov EÚ.

Úlohy spojené s organizačným a administratívno-technickým zabezpečením činnosti Riadiaceho výboru plní **OCKÚ OLAF ako sekretariát Riadiaceho výboru**.

2.6. Pracovné skupiny Riadiaceho výboru

Riadiaci výbor zriaďuje podľa potreby pracovné skupiny, ktorých činnosť sa sústreďuje na riešenie konkrétnych úloh týkajúcich sa ochrany finančných záujmov EÚ v SR.

Pracovné skupiny riešia otázky týkajúce sa nejednoznačností spôsobujúcich problémy pri vykonávaní úloh a opatrení v praxi a svoje závery poskytujú OCKÚ OLAF ako podklady a návrhy na vypracovanie usmernení a metodických materiálov. Tieto materiály vypracuje každá príslušná pracovná skupina a pošle ich OCKÚ OLAF, ktorý ich predloží na schválenie Riadiacemu výboru. V rámci Riadiaceho výboru sú zriadené tieto pracovné skupiny:

- Pracovná skupina pre nezrovnalosti;
- Pracovná skupina k článku 325 ZFEÚ;
- Pracovná skupina pre spoluprácu v oblasti koordinácie kontrolnej činnosti;
- Pracovná skupina pre komunikáciu.

Postavenie a činnosť pracovných skupín sú podrobne vymedzené v rokovacích poriadkoch týchto pracovných skupín.

Pracovná skupina pre nezrovnalosti

- Analyzuje a posudzuje otázky týkajúce sa vyhľadávania, identifikácie, určovania a nahlasovania nezrovnalostí na Komisiu.
- Na základe vlastnej iniciatívy alebo z podnetu Riadiaceho výboru vypracúva materiály, príručky, usmernenia a manuály k problematike nezrovnalostí a predkladá ich na schválenie Riadiacemu výboru.
- Riadiacemu výboru predkladá aj iniciatívne návrhy potrebných zmien a doplnení v oblasti nezrovnalostí.
- Na požiadanie Riadiaceho výboru posudzuje a vyhodnocuje okruh otázok a problémov v oblasti pôsobnosti pracovnej skupiny, ktoré sa ukázali ako sporné, najmä ak orgán príslušný na ich riešenie neexistuje.
- V prípade potreby alebo na požiadanie Riadiaceho výboru alebo svojich členov rieši otázky určenia a zatriedenia nezrovnalostí podľa platných kódovnikov vydávaných úradom OLAF.
- Vypracováva ročnú správu o nezrovnalostiach za predchádzajúci kalendárny rok.

Gestorom tejto pracovnej skupiny je OCKÚ OLAF sekcie kontroly Úradu vlády SR.

Pracovná skupina k článku 325 Zmluvy o fungovaní EÚ

- Zaoberá sa obsahom dotazníka k článku 325 ZFEÚ . Týmto článkom sa členským štátom EÚ ukladá povinnosť bojovať proti podvodom a iným protiprávnym aktivitám ohrozujúcim/poškodzujúcim finančné záujmy EÚ. V prípade dotazníka ide najmä o navrhovanie tém, ktoré SR odporúča doň zaradiť, ako aj špecifikovanie otázok vo vzťahu k právnemu prostrediu SR.
- Spolupracuje s OCKÚ OLAF pri vypracovaní odpovedí na otázky dotazníka k článku 325 ZFEÚ, ktoré každý rok zasiela Európska komisia.
- Spolupracuje pri vypracovaní opatrení, ktoré SR prijala na základe odporúčaní uvedených v správe Komisie o ochrane finančných záujmov EÚ - boj proti podvodom za príslušný kalendárny rok.
- Spolupracuje pri príprave návrhov právnych predpisov, manuálov a usmernení, ktorými sa ustanovujú postupy pri ochrane finančných záujmov EÚ vo vzťahu k podmienkam použitia finančných prostriedkov EÚ v SR.
- Navrhuje opatrenia na zamedzenie činností, ktoré majú škodlivý vplyv na finančné záujmy EÚ.
- Na požiadanie Riadiaceho výboru posudzuje a hodnotí okruh problematiky, ktorá sa pri vykonávaní a dodržiavaní článku 325 ZFEÚ ukázala ako sporná.
- Na základe vlastnej iniciatívy vypracováva materiály týkajúce sa ochrany finančných záujmov EÚ v SR

Gestorom tejto pracovnej skupiny je OCKÚ OLAF sekcie kontroly Úradu vlády SR.

Pracovná skupina pre spoluprácu v oblasti koordinácie kontrolnej činnosti

- Na základe vlastnej iniciatívy alebo z podnetu Riadiaceho výboru vypracúva predovšetkým „Zásady koordinácie kontrol a auditov sieťových partnerov“ a na požiadanie Riadiaceho výboru vypracúva aj ďalšie potrebné materiály týkajúce sa koordinácie kontrolnej činnosti sieťových partnerov.
- Všetky vypracované materiály predkladá Riadiacemu výboru na schválenie.
- V súlade s koordináciou kontrolnej činnosti poskytuje Riadiacemu výboru odporúčania.
- Spolupracuje s ostatnými pracovnými skupinami zriadenými v rámci Riadiaceho výboru.
- Členovia pracovnej skupiny si vzájomne vymieňajú poznatky, skúsenosti a informácie z oblasti kontroly a auditu.
- Zabezpečuje koordináciu podnetov poukazujúcich na neefektívne čerpanie a použitie finančných prostriedkov EÚ v zmysle materiálu Zásady koordinácie kontrol a auditov sieťových partnerov

Gestorom tejto pracovnej skupiny je MF SR – orgán auditu (OA).

Pracovná skupina pre komunikáciu

- Analyzuje, posudzuje a hodnotí problematiku týkajúcu sa komunikácie v oblasti ochrany finančných záujmov EÚ.
- Vypracúva komunikačný plán k ochrane finančných záujmov EÚ v SR.
- Zabezpečuje plnenie úloh vyplývajúcich z komunikačného plánu k ochrane finančných záujmov EÚ v SR.

- Predkladá Riadiacemu výboru na schválenie iniciatívne návrhy potrebných zmien a úprav v oblasti komunikácie, vrátane ostatných vypracúvaných materiálov.
- Posudzuje a navrhuje riešenie sporných otázok problematiky v oblasti komunikácie. Koordinuje komunikáciu vo vzťahu k verejnosti, ako aj k Európskej komisii.

Gestorom tejto pracovnej skupiny je OCKÚ OLAF sekcie kontroly Úradu vlády SR.

3. Spolupráca sieťových partnerov AFCOS pri koordinácii kontrol a auditov v SR

Cieľom spolupráce v oblasti koordinácie kontrol a auditov je zabezpečiť zosúladenie kontrolnej/audítorskej činnosti. Prioritné oblasti kontrol/auditov sa určujú na základe spolupráce medzi partnermi siete AFCOS.

Kontroly/audity ako jeden z nástrojov prevencie slúžia na overenie, či systém riadenia a kontroly funguje efektívne. Ďalšou funkciou kontrol/auditov je zisťovanie a odhaľovanie podozrení z protiprávneho konania.

Potreba zabezpečenia koordinácie kontrol a auditov súvisí s tým, že štátne orgány SR, ktoré majú kontrolné, resp. auditné právomoci sa v rámci svojich kompetencií zameriavajú na viaceré oblasti, ktoré sa týkajú ochrany finančných záujmov EÚ v SR.

V záujme predchádzania duplicitnému výkonu predmetných kontrol/auditov a zabezpečenia efektívnosti a nadväznosti výkonu plánovaných a operatívnych kontrol/auditov je potrebný **funkčný systém koordinácie** ich činností, ktorý sa zabezpečuje prostredníctvom pracovnej skupiny pre spoluprácu v oblasti koordinácie kontrolných činností. Príslušní sieťoví partneri si vzájomne predkladajú plány kontrol/auditov, zosúladujú ich a poskytujú súčinnosť pri vykonávaní kontrol/auditov.

Ministerstvo financií SR organizuje aspoň raz ročne zasadnutia *Pracovnej skupiny pre spoluprácu v oblasti koordinácie kontrolnej činnosti*. Na príprave zasadnutí pracovnej skupiny sieťoví partneri aktívne spolupracujú. Pri zabezpečovaní spolupráce v oblasti koordinácie kontrol/auditov môže pracovné stretnutia sieťových partnerov organizovať aj OCKÚ OLAF. Cieľom týchto stretnutí je skoordinať plány kontrolnej/audítorskej činnosti.

Sieťoví partneri sú oprávnení v súlade s právnymi predpismi získavať informácie z evidencie vykonaných kontrol/auditov. Na tento účel sa primerane využívajú aj dostupné informačné systémy zavedené v SR.

Sieťoví partneri vykonávajú kontroly/audity a ďalšie relevantné činnosti samostatne a v rámci svojich právomocí a kompetencií upravených právnymi predpismi. V prípade, že to vyplýva z povahy veci, alebo ak je to potrebné, každý zo sieťových partnerov môže požiadať ostatných sieťových partnerov o súčinnosť pri výkone kontroly/auditov.

Žiadosť o vykonanie kontroly/auditov, ako aj žiadosť o súčinnosť sa v písomnej forme predkladá sieťovým partnerom.

Na základe výsledkov kontrol/auditov sa prijímajú opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov a uskutočňujú sa prípadné následné konania.

4. Podpora administratívnych vyšetrovaní vykonávaných úradom OLAF v SR

4.1. Kontext

Úrad OLAF je súčasťou Európskej komisie, pričom z hľadiska vykonávania svojich vyšetrovacích funkcií je nezávislým úradom, ktorý je poverený vykonávať právomoci Komisie pri posilňovaní ochrany finančných záujmov EÚ.

Úrad OLAF vykonáva vyšetrovacie právomoci delegované na Komisiu prostredníctvom príslušných aktov Únie a príslušných dohôd o spolupráci a vzájomnej pomoci uzavretých Úniou s tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami. Oprávnenie vykonávať vyšetrovanie má úrad OLAF na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (ďalej len „nariadenie č. 883/2013“) a nariadenia Rady (Euratom, ES) č. 2185/1996 o kontrolách a inšpekciách na mieste, vykonávaných Komisiou s cieľom ochrany finančných záujmov Európskych spoločenstiev pred spreneverou a inými podvodmi.

Úrad OLAF v zmysle článku 3 ods. 1 nariadenia č. 883/2013 uplatňuje právomoc prenesenú na Komisiu nariadením (Euratom, ES) č. 2185/96 vykonávať kontroly a inšpekcie na mieste v členských štátoch a v súlade s platnými dohodami o spolupráci a vzájomnej pomoci, ako aj v súlade so všetkými inými platnými právnymi nástrojmi, v tretích krajinách a na pôde medzinárodných organizácií. V rámci svojich vyšetrovacích funkcií vykonáva úrad OLAF kontroly a inšpekcie podľa článku 9 ods. 1 nariadenia (ES, Euratom) č. 2988/95 a podľa predpisov pre jednotlivé odvetvia uvedených v článku 9 ods. 2 uvedeného nariadenia v členských štátoch a v súlade s platnými dohodami o spolupráci a vzájomnej pomoci, ako aj v súlade so všetkými inými platnými právnymi nástrojmi, v tretích krajinách a na pôde medzinárodných organizácií. Členský štát je povinný poskytovať mu pomoc a podporu.

Úrad vlády SR prostredníctvom OCKÚ OLAF poskytuje úradu OLAF potrebnú súčinnosť v zmysle relevantných všeobecne záväzných právnych predpisov, najmä v zmysle zákona č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších právnych predpisov, zákona č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskej únie v znení neskorších právnych predpisov a zákona č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších právnych predpisov.

4.2. Cieľ a účel podpory poskytovanej úradu OLAF

Cieľom podpory poskytovanej úradu OLAF pri externých administratívnych vyšetrovaniach v rámci SR je poskytovať mu právnu, technickú a operatívnu podporu v súlade s právnym poriadkom SR a právom EÚ. Účelom podpory poskytovanej úradu OLAF je zabezpečiť jeho komplexnú, efektívnu a koordinovanú činnosť pri ochrane finančných záujmov EÚ v SR.

4.3. Partneri pre úrad OLAF

Priamym partnerom pri hodnotení dokumentov a informácií (aj v rámci procesov a postupov úradu OLAF pred začatím administratívneho vyšetrovania) a pri podpore administratívnych vyšetrovaní vykonávaných úradom OLAF v SR je OCKÚ OLAF.

Ak je potrebné pri hodnotení dokumentov a informácií zabezpečiť súčinnosť ďalších subjektov, OCKÚ OLAF na požiadanie úradu OLAF písomne vyzve príslušného sieťového

partnera, aby potrebnú súčinnosť úradu OLAF poskytol. Príslušný sieťový partner poskytuje úradu OLAF pri uvedenom hodnotení súčinnosť **výhradne** prostredníctvom OCKÚ OLAF.

Ak je potrebné zaistiť **pri administratívnom vyšetrowaní** súčinnosť ďalších subjektov, OCKÚ OLAF vyzve na požiadanie úradu OLAF príslušného sieťového partnera, aby poskytol úradu OLAF potrebnú súčinnosť. Sieťový partner, ktorý súčinnosť poskytol, priebežne informuje OCKÚ OLAF o charaktere podpory a o výsledku podpory, ktorú inšpektorom úradu OLAF poskytol.

4.4. Úlohy OCKÚ OLAF pri administratívnych vyšetrowaniach úradu OLAF

OCKÚ OLAF je kontaktným bodom a koordinačným partnerom pre inšpektorov úradu OLAF v SR. Plní najmä tieto úlohy:

- v zmysle platných právnych predpisov SR **koordinuje** administratívne, technické a operačné činnosti podľa požiadaviek úradu OLAF,
- poskytuje úradu OLAF informácie potrebné pri výkone jeho právomocí stanovených nariadením č. 883/2013, predovšetkým pri vykonávaní administratívneho vyšetrowania vedeného inšpektormi úradu OLAF,
- informuje úrad OLAF o skutočnostiach potrebných na zabezpečenie komplexnej ochrany finančných záujmov EÚ v SR,
- spolupracuje s orgánmi činnými v trestnom konaní s cieľom umožniť vyšetrovateľom úradu OLAF prístup k potrebným informáciám, ak o to úrad OLAF požiadajú,
- koordinuje spoluprácu s príslušnými partnermi siete AFCOS a s ďalšími subjektmi pri získavaní materiálov potrebných na vykonanie administratívneho vyšetrowania, ak o to úrad OLAF požiadajú; následne v relevantných prípadoch informuje úrad OLAF o prijatých opatreniach,
- na požiadanie poskytne úradu OLAF informácie o právnych predpisoch súvisiacich s administratívnym vyšetrowaním, poskytne úradu OLAF metodické usmernenia, prípadne o to požiadajú príslušný štátny orgán, v ktorého kompetencii je daný vnútroštátny právny predpis SR.

Partneri siete AFCOS sú povinní spolupracovať s OCKÚ OLAF tak, aby mu umožnili koordináciu administratívnej, technickej a operatívnej podpory pri vyšetrowaniach vykonávaných úradom OLAF v SR.

4.5. Niektoré postupy úradu OLAF pri administratívnych vyšetrowaniach

Administratívne vyšetrowanie sa v členskom štáte začína rozhodnutím generálneho riaditeľa úradu OLAF konajúceho z vlastnej iniciatívy alebo na základe žiadosti dotknutého členského štátu. V rámci administratívneho vyšetrowania môže úrad OLAF v súlade s príslušnými postupmi vykonať kontroly a inšpekcie hospodárskych subjektov na mieste. Vyšetrovatelia úradu OLAF sa pred začatím kontroly alebo inšpekcie na mieste preukážu kontrolovanému subjektu písomným splnomocnením preukazujúcim ich totožnosť a postavenie, ako i dokladom, v ktorom je vymedzený predmet a účel kontroly alebo inšpekcie na mieste.

Podľa platného práva EÚ musia inšpektori Komisie dodržiavať procedurálne pravidlá určené zákonom daného členského štátu.

Hospodárske subjekty sú na základe všeobecných zmluvných podmienok, ktoré sú súčasťou uzatváraných zmlúv o poskytnutí nenávratného finančného príspevku (ďalej len „NFP“) povinné podrobiť sa kontrole vykonávanej oprávnenými kontrolnými orgánmi.

Úrad OLAF pred vykonaním kontroly alebo inšpekcie na mieste v primeranom časovom predstihu upovedomí OCKÚ OLAF, príslušný orgán a dotknutý hospodársky subjekt v SR o predmete, účele a právnom základe administratívneho vyšetrovania a príslušnej kontroly alebo inšpekcie na mieste, aby mu mohli poskytnúť požadovanú pomoc a súčinnosť.

5. Následné konanie

5.1. Kontext

Po ukončení kontroly vykonanej orgánmi zodpovednými za výkon kontroly, prípadne vyšetrovania vykonaného orgánmi činnými v trestnom konaní (ak existuje podozrenie zo spáchania trestného činu), je nevyhnutná spolupráca a koordinácia činností príslušných orgánov v následnom konaní. Ak sa porušenie práva nepreukáže, vec sa uzavrie a konanie ďalej neprebíha. Ak sa existencia nezrovnalosti preukáže, postupuje sa spôsobom, ktorý je upravený všeobecne záväznými právnymi predpismi podľa toho, ktorý orgán predmetnú nezrovnalosť odhalil, a podľa charakteru zistenej nezrovnalosti. Následné konanie môže byť napr.:

- správne,
- trestné,
- občianskoprávne,
- disciplinárne.

Orgány činné v trestnom konaní v zmysle príslušných trestnoprávnych noriem vyšetrojú osoby podozrivé zo spáchania trestného činu poškodzovania finančných záujmov EÚ¹ a iných protiprávnych konaní, ktoré na tento trestný čin bezprostredne nadväzujú.

V oblasti boja proti podvodom má nezastupiteľné miesto publicita. Informovanie verejnosti o postihovaní protiprávneho konania by malo odradiť potenciálnych páchatel'ov od takéhoto konania.

Partneri siete AFCOS sú povinní informovať OCKÚ OLAF o akýchkoľvek zistených nezrovnalostiach a o začatí následného konania.

5.2. Povinnosti partnerov siete AFCOS pri následnom konaní

Partneri siete AFCOS sú povinní:

- zabezpečiť výkon následného konania príslušnými orgánmi v prípadoch, keď sa odhalia nezrovnalosti týkajúce sa finančných prostriedkov EÚ,
- koordinovať a monitorovať realizáciu následných konaní,
- vyvodzovať závery a odporúčať návrhy na sústavné zlepšovanie systému ochrany finančných záujmov EÚ v SR,
- dodržiavať povinnosť SR nahlasovať Európskej komisii odhalené nezrovnalosti, ako aj podozrenia z podvodov týkajúcich sa prostriedkov EÚ v SR.

¹ V zmysle § 261 a nasl. zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších právnych predpisov.

5.3. Úlohy pri následnom konaní

5.3.1. Monitorovanie následných konaní

OCKÚ OLAF a príslušní sieťoví partneri monitorujú následné konanie v kontexte zistení z administratívnych vyšetrovaní týkajúcich sa finančných prostriedkov EÚ v SR.

5.3.2. Druhy následných konaní

Pri identifikovaných nezrovnalostiach sa najskôr využijú prostriedky na ich odstránenie, ktoré vyplývajú z ustanovení zmluvy uzatvorenej s prijímateľmi príspevkov z prostriedkov EÚ. Ak sa ukáže, že tieto prostriedky vymáhania sú neúčinné, pristupuje sa k týmto druhom následných konaní:

- disciplinárne konanie (napr. podnet na disciplinárne konanie voči zamestnancom štátnych orgánov SR),
- správne konanie (napr. uloženie správnych sankcií vrátane pokút),
- trestné konanie (postup orgánov činných v trestnom konaní a súdov, aby trestné činy boli náležite zistené a páchatelia spravodlivo potrestaní),
- civilné sporové konanie (napr. vymáhanie neoprávnene vyplatených súm, uplatňovanie náhrady škody),
- iniciovanie zlepšenia systémov riadenia a kontroly (napr. návrh na zmenu manuálov a usmernení, návrh nových manuálov),
- legislatívne iniciatívy (napr. návrhy na zmenu a doplnenie platných právnych predpisov, návrhy nových právnych predpisov).

Sieťoví partneri sú povinní spolupracovať s OCKÚ OLAF tak, aby mohol plniť úlohy uvedené v tejto časti manuálu, najmä aby mohol monitorovať následné konania.

5.3.3. Oznamovanie nezrovnalostí

OCKÚ OLAF zodpovedá za nahlasovanie nezrovnalostí úradu OLAF v zmysle Manuálu nahlasovania nezrovnalostí.

OCKÚ OLAF predkladá ročnú správu o nezrovnalostiach Riadiacemu výboru pred jej predložením na rokovanie vlády SR.

OCKÚ OLAF predkladá ročnú správu o nezrovnalostiach na rokovanie vlády Slovenskej republiky do 30. júna roka nasledujúceho po roku, v ktorom boli nezrovnalosti identifikované a zaevidované.